

Cinsel İstismar Olgularında Muayene ve Örnek Almanın Yasal Sınırları Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Mehmet Akif İnanıcı

Tıp Fakültesi, Adli Tıp AD

Yasal düzenleme

Mağdurun rızasının
varlığında

~~C.Savcısının istemiyle ya da
re'sen hakim veya mahkeme, gecikmesinde sakınca
bulunan hallerde C. Savcısı tarafından karar~~

Dış veya iç beden muayenesi,
Kan ve benzeri örnek alınabilmesi

Yasal düzenleme

Tanıklıktan çekinme sebepleri

Mağdurun izasının
varlığında

ÇOÇUK veya akıl hastası

KANUNİ TEMSİLCİ

Dış veya iç beden muayenesi,
Kan ve benzeri örnek alınabilmesi

Kanuni temsilci SANIK ya da ŞÜPHELİ ise

HAKİM

Yasal düzenleme (şüpheli veya sanık)

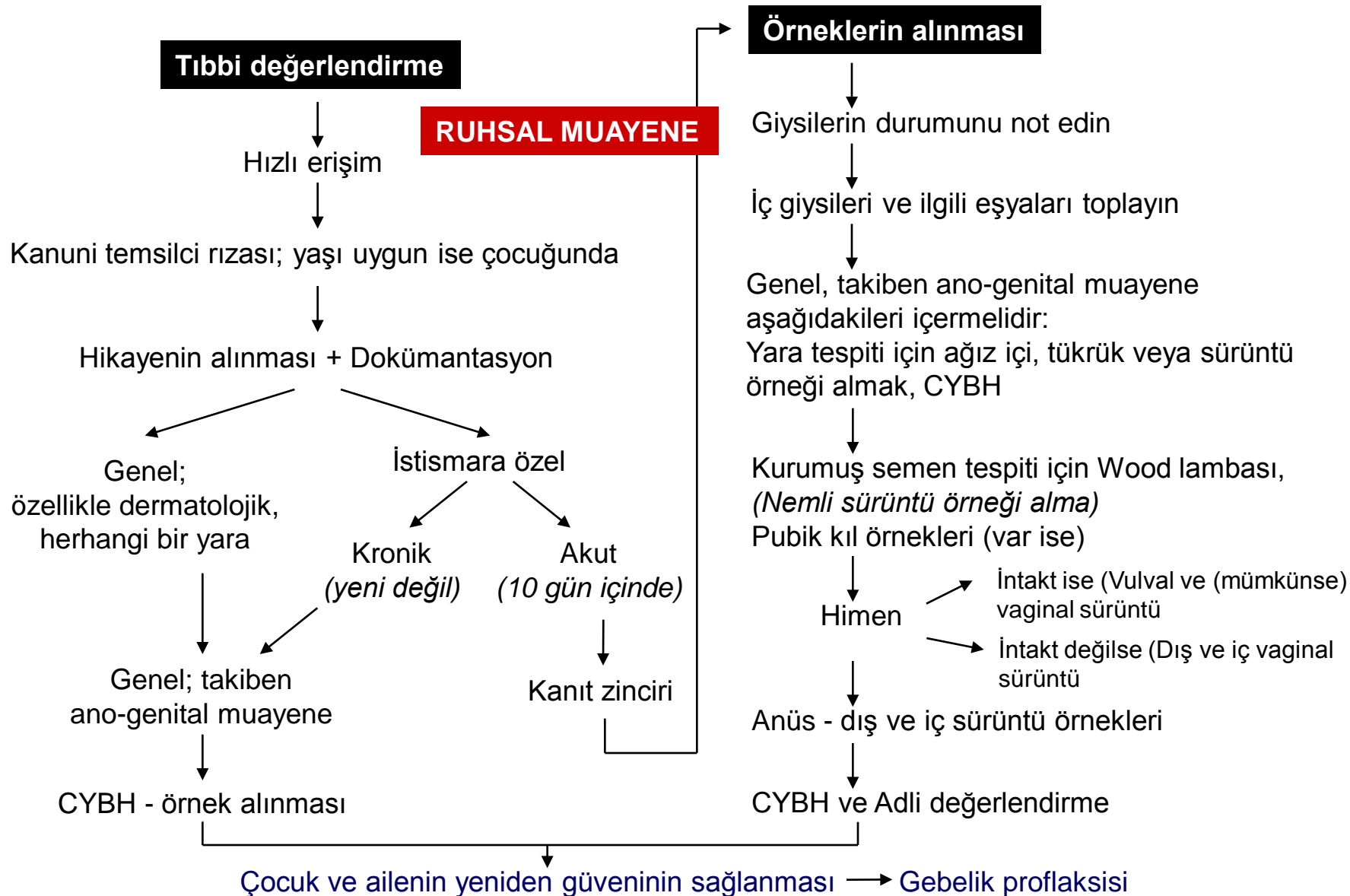
C.Savcısının veya mağdurun istemiyle ya da re'sen hakim veya mahkeme, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde C. Savcısı tarafından karar

İç beden muayenesi,
Kan ve benzeri örnek alınabilmesi

C.Savcısı ile, emrindeki adli kolluk görevlileri veya Kovuşturma makamları talebi ile

Dış beden muayenesi

Tıbbi ve adli araştırmanın ana hatları

Sorunlar

- Onam vermemesi
- Sağlığına zarar verme/me
- Multidisipliner yaklaşımda bulunulmaması
- Muayene ve örnek alımının uygun ortamlarda yapılmamakta

Onam

- TC Anayasası 17/2: kişilere onamları olmadan tıbbi girişimlerde bulunulmasını kanunda yazılı bulunan haller dışında yasak.
- TŞSTİDK 70: hastanın onamı alınmadan hastaya tıbbi girişimde bulunulmayacağı.
- Biyotıp sözleşmesi 5 / Hasta hakları yönetmeliği 22,24. Onam olmadan hastaya tıbbi girişimde bulunulmayacağı.
- Hasta hakları yönetmeliği / TTBHMEK. Aydınlatılma hakkı

Onam vermemesi

- CMK'da izlenecek usuller ile ilgili bilgi verilmemiştir.
- **Madde 18.** “.....sağlamak üzere ilgili C. Başsavcılığınca gerekli önlemler alınır.”
- “... ancak hekim tarafından yapılabilir.”

Sağlığına zarar verme

Türk öğretisinde (*N.Centel, H.Zafer, G.Sert*). Yalnızca patolojik durumların yaratılması ile sınırlı tutulmamıştır.

Tedavi gerektirmeyen çeşitli sıyrık, şiş ve morluklarla, sinir sisteminin bozucu hareketleri de (tıbbi girişimlerin her zaman sağlığa zarar verme olasılığı olabilir) içermektedir.

Sağlığa zarar verme kapsamına **akıl sağlığına zarar vermenin de** eklenmesi gerekir.

Sağlığına zarar verme/me

- “.... sağlığını tehlikeye düşürmemek koşuluyla” (CMK)
- “.... sağlığına açıkça ve öngörülebilir zarar verme tehlikesinin bulunmaması” (Yönetmelik)
- Tekrarlayan muayeneler ve soruşturma/kovuşturma sırasında alınan ifadeler

Multidisipliner yaklaşımda bulunulmaması

- Fiziksel ve ruhsal muayene
- Örneklerin alınması / incelenmesi
- Tedavi / rehabilitasyon çalışmaları
- Uzman hekim grubu ve laboratuvar çalışmaları

Muayene ve örnek alımının uygun ortamlarda yapılmamakta

- Adliye içinde muayene
- Hastane acil servislerinde

Spermatozoa ve seminal sıvı tespit etmede zaman sınırları

	Spermatozoa	Seminal sıvı
Vagina	6 gün	12-18 saat
Anus	3 gün	3 saat
Ağız	12-14 saat	-
Giysi/Çarşaf	Yıkanana kadar	Yıkanana kadar

Çocuklarda cinsel yolla bulaşan organizmaların geçişi

Geçiş yolu

- İn utero

- Perinatal

- Direkt temas

Cinsel olmayan/oto-inokulasyon

Fomit geçiş

Gönüllü cinsel temas

Cinsel istismar

Hastalık/Organizma

HIV, Sifilis, HPV

C. Trachomatis

N. Gonorrhoeae

HSV, HPV, HIV, TV

HPV, HSV

? Trichomonas vaginalis

Tüm CYBH

Tüm CYBH

Madde 287

(1) Yetkili hâkim ve savcı kararı olmaksızın, kişiyi genital muayeneye gönderen veya bu muayeneyi yapan fail hakkında üç aydan bir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Bulaşıcı hastalıklar dolayısıyla kamu sağlığını korumak amacıyla kanun ve tüzüklerde öngörülen hükümlere uygun olarak yapılan muayeneler açısından yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz.

Gerekçe. Madde metninde hukuka aykırı biçimde genital muayene yapılması, bağımsız bir suç olarak tanımlanmıştır.